

ภาคผนวก จ

หลักสูตรท้องถิ่นและแผนการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

นางสาวคันทรส เพื่องจรัส
นิสิตปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

2548

คำนำ

หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับนี้พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ จังหวัดสระแก้ว โดยคำนึงถึงสภาพและความต้องการของท้องถิ่นจังหวัดสระแก้วทั้งยังเป็นการตอบสนองต่อหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้การ จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน และความต้องการของ ท้องถิ่น ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรแม่บทให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นจึงเป็นบทบาทหนึ่งของ ครูผู้สอนเพื่อเป็นการตอบสนองต่อเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้น

หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้ประกอบด้วยส่วนต่างๆ คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ของหลักสูตร อัตราเวลาเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แนว ทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งแผนการสอนตามเนื้อหาของ หลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้น

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้วนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และเยาวชน ให้มีความรู้ ความสามารถ เป็นเด็กที่ดีมีคุณธรรม มี ความคิด และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

นางสาว คันธรส เพ็ญจรัส

หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หลักการ

หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว นี้เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นโดยปรับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิต ความต้องการและสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีหลักการสำคัญดังนี้คือ

1. เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและยังเป็นการสนองตอบเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 27 วรรค 2 ที่ระบุว่าให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรจากหลักสูตรแกนกลาง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ
2. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนตระหนัก ยอมรับ อนุรักษ์ในสิ่งที่ดีมีคุณค่าและมีประโยชน์ของท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดีของท้องถิ่น
3. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมา คำขวัญ ตราสัญลักษณ์ของจังหวัดสระแก้ว
2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว
3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอรวมถึงอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว
4. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพหลักที่มีในจังหวัดสระแก้ว
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว
6. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดสระแก้ว
7. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบริการของรัฐในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีในจังหวัดสระแก้ว

8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกในจังหวัดสระแก้ว
9. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีในจังหวัดสระแก้ว
10. มีทักษะในการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
11. มีเจตคติที่ดีต่อจังหวัดสระแก้ว

สาระการเรียนรู้

หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้จัด สาระการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ดังนี้

1. ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว
2. สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว
3. ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว
4. อาชีพหลักในจังหวัดสระแก้ว
5. สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว
6. ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดสระแก้ว
7. บริการของรัฐในจังหวัดสระแก้ว
8. สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกของจังหวัดสระแก้ว
9. วัฒนธรรมประเพณีในจังหวัดสระแก้ว

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บรรลุจุดหมาย จึงกำหนดแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความสามารถ ความเข้าใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน ให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพของตนเอง
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการคิด กระบวนการทำงาน และกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักเคารพทบทวนหน้าที่ทั้งของตนเองและของผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานและดำเนินชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสอดแทรกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีในสังคมที่พึงปฏิบัติ

อัตราเวลาเรียน

หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่

4 กำหนดอัตราเวลาเรียน 26 ชั่วโมง โดยกำหนดเวลาเรียนดังนี้

1. ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว	3	ชม.
2. สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว	2	ชม.
3. ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว	3	ชม.
4. อาชีพในจังหวัด	3	ชม.
5. สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว	4	ชม.
6. ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดสระแก้ว	4	ชม.
7. บริการของรัฐในจังหวัดสระแก้ว	3	ชม.
8. สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกของจังหวัดสระแก้ว	2	ชม.
9. วัฒนธรรมประเพณีในจังหวัดสระแก้ว	2	ชม.

แนวทางการจัดสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บรรลุจุดหมาย จึงกำหนดแนวทางการจัดสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1. จัดสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
2. จัดสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย อาทิเช่น สื่อบุคคล สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สื่อกิจกรรมกระบวนการและสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
3. จัดสื่อการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

แนวทางการวัดและประเมินผล

แนวทางการวัดและประเมินผล หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยวัดและประเมินผลใน 3 ส่วน คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ทักษะรวมถึงคุณลักษณะการปฏิบัติงานและเจตคติต่อจังหวัดสระแก้ว ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ใช้วิธีการ

1.1 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ตรวจผลงาน/ ชิ้นงานนักเรียน

1.3 สังเกตการแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายในห้องเรียน

2. ทักษะรวมถึงคุณลักษณะการปฏิบัติงาน ใช้วิธีการ

2.1 สังเกตทักษะกระบวนการทำงานทั้งรายบุคคลและกระบวนการกลุ่ม

2.2 สังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน เช่น ความสนใจ ความรับผิดชอบ ความ

ร่วมมือในการเรียน

3. เจตคติต่อจังหวัดสระแก้ว ใช้วิธีการ ดังนี้

3.1 ทดสอบเจตคติต่อจังหวัดสระแก้ว

3.2 สัมภาษณ์ ชักถาม

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน เวลา 3 ชม.

สาระสำคัญ

จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่ 74 ของประเทศไทยซึ่งแยกออกมาจากจังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2536 เป็นจังหวัดซึ่งมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์มาไม่น้อยกว่า 4,000 ปี ผ่านยุคสมัยต่าง ๆ มากมายจนถึงปัจจุบัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้วได้
2. บอกคำขวัญประจำจังหวัดสระแก้วได้
3. บอกตราสัญลักษณ์ของจังหวัดสระแก้วได้
4. มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. มีความรัก ภูมิใจในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว

สาระการเรียนรู้

1. ประวัติความเป็นมาของจังหวัดจังหวัดสระแก้วในยุคต่าง ๆ
2. คำขวัญประจำจังหวัดสระแก้ว
3. ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน (เน้นวิธีการแบบ Constructionism)

ขั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เอง

1. นักเรียนยกตัวอย่างชื่อจังหวัดต่าง ๆ ที่นักเรียนรู้จักมาคนละ 1 จังหวัด เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่การเรียนรู้เรื่อง จังหวัดสระแก้วของเรา
2. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว และ ใบความรู้ เรื่องคำขวัญ และตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว กลุ่มละ 1 ฉบับ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มฟังคำชี้แจงการศึกษาใบความรู้จากครูเพื่อค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 2 การแลกเปลี่ยนสรุปความรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษา - ค้นคว้าและอภิปราย เรื่อง ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว คำขวัญ ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว จากใบความรู้ สรุปเป็นความรู้ของแต่ละกลุ่ม

2. นักเรียนทุกกลุ่มและครูร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน
ภายในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 การเรียนรู้สร้างชิ้นงาน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างแผนผังความคิด เรื่อง ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว

2. ตัวแทนแต่ละกลุ่มเสนอแผนผังความคิด เรื่อง ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว และรายงานคำขวัญ ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว หน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ใบความรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว
2. ใบความรู้เรื่องคำขวัญ และตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว
3. ใบงานสรุปความรู้ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว
4. ใบงานแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจชิ้นงาน/ผลงาน
2. สังเกตทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียน เช่น ความสนใจ ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ

ใบความรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว

จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่ 74 ของไทย ซึ่งแยกออกมาจากจังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2536 จังหวัดสระแก้ว มีที่มาจากชื่อสระน้ำโบราณในพื้นที่อำเภอเมืองสระแก้ว ซึ่งมีอยู่ 2 สระ ในสมัยธนบุรี ประมาณ พ.ศ.2323 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เมื่อครั้งทรงเป็นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกเป็นแม่ทัพยกไปตีประเทศเขมร ได้แวะพักบริเวณสระน้ำทั้งสองแห่งนี้ กองทัพได้อาศัยน้ำจากสระนี้ใช้สอย จึงได้ขนานนามสระทั้งสองว่า “ สระแก้วสระขวัญ ” มีหลักฐานว่ามีการนำน้ำจากสระทั้งสองนี้ไปใช้ในการประกอบพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาโดยถือว่าเป็นน้ำบริสุทธิ์

สระแก้วเดิมมีฐานะเป็นตำบล ซึ่งสมัยก่อนได้ตั้งเป็นด่านสำหรับตรวจคนและสินค้าเข้าออกมีข้าราชการตำแหน่งนายกกองทำนน้ำที่เป็นนายด่าน จนถึงปี พ.ศ.2452 ทางราชการจึงได้ยกฐานะขึ้นเป็นกิ่งอำเภอชื่อว่า “ กิ่งอำเภอสระแก้ว ” ขึ้นอยู่ในการปกครองของอำเภอบึงนครบุรี โดยใช้ชื่อสระน้ำเป็นชื่อกิ่งอำเภอและจังหวัดจนถึงปัจจุบัน ต่อมาเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2501 ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นอำเภอชื่อว่า “ อำเภอสระแก้ว ” ขึ้นอยู่ในการปกครองของจังหวัดปราจีนบุรีและต่อมาเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2536 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดสระแก้วขึ้นประกาศใน พระราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษเล่มที่ 110 ตอนที่ 125 ลงวันที่ 2 กันยายน 2536 เป็นผลให้จังหวัดสระแก้วได้เปิดทำการในวันที่ 1 ธันวาคม 2536 โดยเป็นจังหวัดที่ 74 ของประเทศไทย จังหวัดสระแก้วมีพื้นฐานการพัฒนาทางประวัติศาสตร์มาไม่น้อยกว่า 4,000 ปี ซึ่งปรากฏหลักฐานยืนยัน ดังนี้

1. จังหวัดสระแก้วในยุคหินใหม่ – ยุคโลหะ ได้ค้นพบโบราณวัตถุที่บ้านโคกมะกอก ซึ่งอยู่ในตำบลเขาสามสิบ อำเภอเขาฉกรรจ์
2. จังหวัดสระแก้วในยุคเจนละ – ทวารวดี ได้ค้นพบจารึกช่องสระแจง อำเภอตาพระยา จารึกเขาน้อยสีชมพูและปราสาทเมืองไผ่ที่อำเภออรัญประเทศ
3. จังหวัดสระแก้วในยุคขอมเมืองนคร (พ.ศ.1345– พ.ศ.1763) ได้ค้นพบปราสาทศักดิ์สิทธิ์กรม ปราสาทเขาโล้น จารึกทัพเสียม ในเขตกิ่งอำเภอโคกสูง อำเภอตาพระยา โบราณสถานหนองบอน หลุมศิลาแลงในเขตอำเภอวัฒนานครและสระแก้ว – สระขวัญ สระพระเนตร ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว
4. จังหวัดสระแก้วในยุคสุโขทัย (พ.ศ.1778 – พ.ศ. 1893) ได้ค้นพบใบเสมาพระพิฆเนศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของอาณาจักรทวารวดีได้เข้ามามีบทบาทในจังหวัดสระแก้วมากขึ้นโดยเฉพาะในด้านของพุทธศาสนา

5. จังหวัดสระแก้วในยุคกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ.1893 – พ.ศ.2310) ยุคนี้ไทยได้ขยายอาณาเขตรอบคลุมเขมรอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะเขตพื้นที่ของจังหวัดสระแก้วนั้นได้ใช้เป็นเส้นทางในการทำสงครามกับกัมพูชา ซึ่งในพ.ศ. 2136 สมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้ยกทัพจากกรุงศรีอยุธยามาหยุดพักที่เขตอำเภอวัฒนานคร ต่อมาชาวสระแก้วจึงได้สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ขึ้นที่อำเภอวัฒนานคร

6. จังหวัดสระแก้วในยุคกรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310 –พ.ศ.2325) พ.ศ. 2323 ถือได้ว่าเป็นปีสำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว เนื่องจากปีนั้นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกเป็นแม่ทัพยกไปตีประเทศเขมร ได้แะพักกองทัพบริเวณสระแก้ว - สระขวัญ และกองทัพได้อาศัยน้ำจากสระนี้ใช้สอย

7. จังหวัดสระแก้วในยุคกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - ปัจจุบัน) เป็นยุคที่บ้านเมืองในจังหวัดสระแก้วได้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น เพราะรัชกาลที่ 3 ได้โปรดเกล้าฯ ยกบ้านหินแร่ (อรัญທုံແຄ) ขึ้นเป็นเมืองอรัญประเทศ ยกบ้านเขยงเป็นเมืองวัฒนานคร ส่วนสระแก้วยังใช้ชื่อด่านพระปรก ในรัชกาลที่ 5 ได้จัดตั้งด่านสระแก้ว และยกเมืองวัฒนานคร เมืองอรัญประเทศเป็นกิ่งอำเภอขึ้นตรงต่ออำเภอบึงนาราง และมีการสร้างทางรถไฟสายตะวันออกมาถึงแปดริ้ว ซึ่งในสมัยรัชกาลที่ 6 – 7 ได้ขยายเส้นทางรถไฟมาถึงอรัญประเทศ ในรัชกาลที่ 8 เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา พื้นที่อำเภออรัญประเทศกลายเป็นสนามรบเพราะญี่ปุ่นใช้เส้นทางของอรัญประเทศเพื่อเข้าสู่กรุงเทพ ฯ ต่อมาในยุครัชกาลที่ 9 สระแก้วได้ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาด้านต่าง ๆ และจะเป็นประตูสู่อินโดจีน

ใบความรู้เรื่อง คำขวัญและตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว

คำขวัญประจำจังหวัดสระแก้ว

ชายแดนเบื้องบูรพา

ป่างาม น้ำตกสวย

มากด้วยรอยอารยธรรมโบราณ

ย่านการค้าไทย – เขมร

ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว

รูปพระพุทธรูปปางสงฆ์ ประทับยืนบนดอกบัว กลางสระแก้วสระขวัญ ตอน
กลางวันเป็นพระอาทิตย์ ยามรุ่งอรุณ ด้านหลังสุดเป็นปราสาทเขาน้อยสีชมพู ภาพพระอาทิตย์ยาม
รุ่งอรุณ หมายถึงจังหวัดสระแก้ว ตั้งอยู่ที่ศุภรพา ภาพโบราณสถานปราสาทเขาน้อยสีชมพูเป็น
โบราณสถานที่สำคัญในเขตจังหวัดสระแก้ว ภาพพระพุทธรูปปางสงฆ์ประทับยืนบนดอกบัว
เป็นพระพุทธรูปที่จะสร้างเป็นพระพุทธรูปปางจังหวัดเพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นนิมิตหมาย
แห่งความชุ่มชื้นร่มเย็น

ดอกไม้ประจำจังหวัด

คือ ดอกแก้ว

ต้นไม้ประจำจังหวัด

คือ ต้นมะขามป้อม

ใบงานที่ 1 ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว และระดมความคิดบันทึกลงใบงานให้ถูกต้อง

1. ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว มีหลายยุคหลายสมัยดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

2. คำขวัญจังหวัดสระแก้ว คือ

.....

.....

.....

.....

3. ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสระแก้ว คือ

.....

.....

.....

ชื่อกลุ่ม

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

ใบงานที่ 2 ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแผนผังความคิดที่ได้จากการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์
ความเป็นมาของจังหวัดสระแก้ว และระบายสีให้สวยงาม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ชื่อกลุ่ม

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรายบุคคล

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

ชื่อ	พฤติกรรมที่ประเมิน									ผลการประเมิน	
	ความรับผิดชอบ			ความสามัคคี / ร่วมมือ			ความตั้งใจ / สนใจ			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	2	1	0	2	1	0	2	1	0		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพ

- 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมเลย
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมบ้างบางครั้ง
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมตลอดเวลา

แบบตรวจสอบผลงานนักเรียน

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

ชื่อ	รายการปฏิบัติ									ผลการประเมิน	
	ความถูกต้อง			เสร็จทันเวลา			งานครบถ้วน			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	2	1	0	2	1	0	2	1	0		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพ

- 0 หมายถึง ควรปรับปรุง
- 1 หมายถึง พอใช้
- 2 หมายถึง ดีมาก

แบบสังเกตทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

ชื่อ	รายการปฏิบัติ									ผลการประเมิน	
	มีการปรึกษากันก่อนทำงาน			สมาชิกในกลุ่มมีหน้าที่และทำตามหน้าที่ทุกคน			ขณะทำงานมีการช่วยเหลือกัน			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	2	1	0	2	1	0	2	1	0		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพ

- 0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติเลย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติบ้างบางครั้ง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติตลอดเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวน เวลา 2 ชม.

สาระสำคัญ

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดสระแก้วแบ่งเป็น 2 เขตคือ ที่ราบสูงมีภูเขา สลับซับซ้อน และพื้นที่ราบเชิงเขา ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูกาล แบ่งได้ 3 ฤดู คือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 1.บอกสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้วได้
- 2.อธิบายสภาพภูมิอากาศของจังหวัดสระแก้วได้
- 3.มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 4.มีความภาคภูมิใจในสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว

สาระการเรียนรู้

สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดสระแก้ว

- ภูมิประเทศ
- ภูมิอากาศ

กิจกรรมการเรียนรู้ (เน้นวิธีการแบบ Cooperative Learning)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

1. นักเรียนและครูร่วมสนทนาเกี่ยวกับสภาพต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวว่ามีลักษณะไร เพื่อโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่องสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เพื่อให้นักเรียนทุกคนศึกษา เรื่อง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว โดยครูใช้การสนทนากลุ่ม – ตอบประกอบการอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นนักเรียนทำงานกลุ่ม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน โดยประธานกลุ่มออกมารับใบงาน เรื่อง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์จังหวัดสระแก้ว กลุ่มละ 1 แผ่น

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานกลุ่มโดยมีครูคอยแนะนำ ชี้แนะ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอใบงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจผลงานและทดสอบ

1. ครูใช้การถามตอบให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับ เรื่อง สภาพทั่วไปทาง ภูมิศาสตร์จังหวัดสระแก้ว

2. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่แต่ละกลุ่มทำ

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์จังหวัด สระแก้ว

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินการทำงานกลุ่มของตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ เรื่อง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์จังหวัดสระแก้ว
2. ใบงาน เรื่อง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจชิ้นงาน / ผลงาน
2. สังเกตทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียน เช่น ความสนใจ ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ

ใบความรู้เรื่อง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงมีภูเขาสลับซับซ้อน โดยเฉพาะทางตอนเหนือซึ่งติดต่อกับเทือกเขาบรรทัด อันเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำบางปะกง เริ่มจากคลองพระสะทึงไหลไปทางทิศตะวันตกไปบรรจบกับแควหนุมานในเขตพื้นที่อำเภอทับนูนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี กลายเป็นแม่น้ำปราจีนบุรี จึงไหลผ่านเข้าเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและลงสู่อ่าวไทย ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะกง เรียกว่าแม่น้ำบางปะกง ส่วนบริเวณตอนล่างเป็นพื้นที่ราบเชิงเขาซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการบุกรุกแผ้วถางเพื่อการเกษตร ทำให้เกิดสภาพป่าเสื่อมโทรม และบริเวณอำเภอวัฒนานคร มีลักษณะเป็นสันปันน้ำมีทิศทางด้านเหนือลงสู่ด้านใต้ ทำให้ทิศทางของกระแสน้ำไหลจากบริเวณนี้ไหลไปสู่ทิศทางที่แตกต่างกัน 2 ทิศทาง กล่าวคือ อาจจะไหลไปทางทิศตะวันออกสู่อำเภอรัญประเทศหรืออาจจะไหลไปทางทิศตะวันตก สู่อำเภอเมืองสระแก้วก็ได้ ซึ่งลักษณะพื้นที่ดังกล่าวนี้ส่งผลให้จังหวัดสระแก้วเป็นอีกจังหวัดหนึ่งของประเทศที่มีทรัพยากรน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ คือมีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายสาย ได้แก่ คลองพระปรง คลองพระสะทึง คลองพรหมโหด คลองน้ำใส และคลองตาหลังใน

นอกจากนี้พื้นที่บางส่วนของจังหวัดสระแก้วยังครอบคลุมเทือกเขาที่สำคัญของประเทศที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็น บริเวณเทือกเขาต้นกำแพงและเทือกเขาพนมดงรัก ซึ่งเป็นเขตรอยต่อของอุทยานแห่งชาติที่สำคัญ 3 อุทยานฯ ของภาคตะวันออก ได้แก่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา เป็นต้น

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสระแก้วมีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูกาล ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 ฤดู ดังนี้

1. ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนมิถุนายนถึงตุลาคม ซึ่งจะมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในช่วงเดือนสิงหาคมและเดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณปีละ 1393.9 มิลลิเมตร
2. ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็นมากที่สุดในช่วงเดือนธันวาคมและเดือนกุมภาพันธ์
3. ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนจัดมากที่สุดในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม

ใบงานที่ 1 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว

สมาชิก

1. ชื่อ	ชั้น	เลขที่
2. ชื่อ	ชั้น	เลขที่
3. ชื่อ	ชั้น	เลขที่
4. ชื่อ	ชั้น	เลขที่
5. ชื่อ	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง

ให้นักเรียน โยงเส้นแสดงความสัมพันธ์ของข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ลักษณะพื้นที่ตอนบนส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นอย่างไร	1. เทือกเขาบรรทัด
2. ลักษณะพื้นที่ตอนล่างส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นอย่างไร	2. แบบฝนเมืองหนาว
3. เทือกเขาที่สำคัญในจังหวัดคือเทือกเขาใด	3. เป็นที่ราบเชิงเขา
4. เทือกเขาในจังหวัดสระแก้วเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำใด	4. ภาคตะวันออก
5. ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสระแก้วเป็นอย่างไร	5. แม่น้ำบางปะกง
6. จังหวัดสระแก้วอยู่ในภาคใด	6. คลองห้วยใหญ่ใต้
7. คลองที่สำคัญในจังหวัดสระแก้วคือคลองใด	7. เป็นที่ราบสูงมีภูเขา
สลับซับซ้อน
	8. แบบฝนเมืองร้อน
	9. ภาคกลาง
	10. แม่น้ำป่าสัก
	11. เทือกเขาตะนาวศรี
	12. คลองพระสะทึง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

ชื่อ	พฤติกรรมที่ประเมิน									ผลการประเมิน	
	ความรับผิดชอบ			ความสามัคคี / ร่วมมือ			ความตั้งใจ / สนใจ			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	2	1	0	2	1	0	2	1	0		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพ

- 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมเลย
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมบ้างบางครั้ง
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมตลอดเวลา

แบบตรวจผลงานนักเรียน

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

ชื่อ	รายการปฏิบัติ									ผลการประเมิน	
	ความถูกต้อง			เสร็จทันเวลา			งานครบถ้วน			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	2	1	0	2	1	0	2	1	0		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพ

- 0 หมายถึง ควรปรับปรุง
- 1 หมายถึง พอใช้
- 2 หมายถึง ดีมาก

แบบสังเกตทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

ชื่อ	รายการปฏิบัติ									ผลการประเมิน	
	มีการปรึกษากันก่อนทำงาน			สมาชิกในกลุ่มมีหน้าที่และทำตามหน้าที่ทุกคน			ขณะทำงานมีการช่วยเหลือกัน			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	2	1	0	2	1	0	2	1	0		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพ

- 0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติเลย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติบ้างบางครั้ง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติตลอดเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดสระแก้ว

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวน เวลา 3 ชม.

สาระสำคัญ

จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนด้านภาคตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกถึงจังหวัดต่าง ๆ ที่ติดต่อกับจังหวัดสระแก้วได้
2. บอกชื่ออำเภอและอาณาเขตอำเภอในจังหวัดสระแก้วได้
3. มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สาระการเรียนรู้

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ที่ตั้งจังหวัดสระแก้ว
- อาณาเขตจังหวัดติดต่อกับ
- อาณาเขตอำเภอแต่ละอำเภอ

กิจกรรมการเรียนรู้ (เน้นวิธีการแบบ Cooperative Learning)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

1. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเรื่องที่ตั้งจังหวัดสระแก้วว่าตั้งอยู่ในภาคใดของประเทศไทย

2. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่าภาคตะวันออกมีกี่จังหวัด

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว โดยมีครูคอยแนะนำ

ขั้นที่ 3 ขั้นนักเรียนทำงานกลุ่ม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน แต่ละกลุ่มศึกษาว่าจังหวัดสระแก้วมีกี่อำเภอ และเขตติดต่อกับจังหวัดสระแก้วมีจังหวัดใดบ้าง และจดบันทึกพร้อมทั้งระบายสีไปงานให้สวยงาม

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจผลงานและทดสอบ

1. ครูใช้การถามตอบให้นักเรียนอภิปรายสรุปเกี่ยวกับเรื่อง ที่ตั้งและอาณาเขต จังหวัดสระแก้ว เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน
2. ครูตรวจผลงานจากใบงานของนักเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียนเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันอีกครั้ง
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินการทำงานกลุ่มของตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว
2. ใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจชิ้นงาน / ผลงาน
2. สังเกตทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียน เช่น ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความรับผิดชอบ

ความร่วมมือ

ใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว

จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนภาคตะวันออกของประเทศไทย อยู่ระหว่างละติจูดที่ 13 องศา 14 ลิปดา ถึง 14 องศา 11 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 101 องศา 51 ลิปดา 56 ลิปดา ตะวันออก มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 7,195 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ 236 กิโลเมตร และรถไฟประมาณ 220 กิโลเมตร ปัจจุบันประกอบด้วย 7 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอตาพระยา อำเภอวัฒนานคร อำเภอวังน้ำเย็น อำเภออรัญประเทศ อำเภอกลองหาด อำเภอเขาฉกรรจ์ กิ่งอำเภอโคกสูง และกิ่งอำเภอวังสมบูรณ์ และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา บริเวณพื้นที่อำเภอ
ตาพระยาและอำเภอโนนดินแดง	จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตยตลอดแนว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี
และอำเภอสนามชัยเขต	จังหวัดฉะเชิงเทรา

ใบงานที่ 1 ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกความรู้ เรื่องที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระแก้ว ลงใน ใบงานให้ถูกต้อง

1. จังหวัดสระแก้ว มีทั้งสิ้น.....อำเภอ กับอีก.....กิ่งอำเภอ

ดังต่อไปนี้

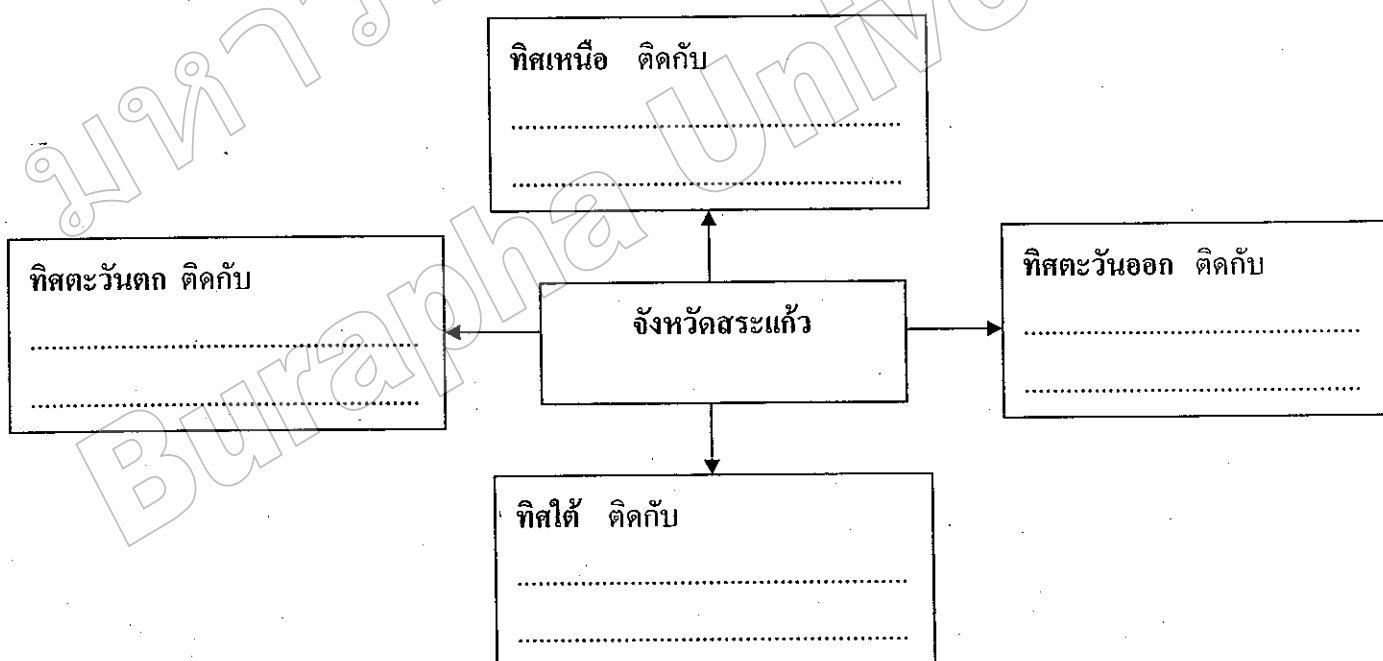
.....

.....

.....

.....

2. จังหวัดสระแก้ว มีอาณาเขตจังหวัดติดต่อ ดังต่อไปนี้

ชื่อกลุ่ม

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในระดับคะแนนทางขวามือ

ชื่อ	พฤติกรรมที่ประเมิน									ผลการประเมิน	
	ความรับผิดชอบ			ความสามัคคี / ร่วมมือ			ความตั้งใจ / สนใจ			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	2	1	0	2	1	0	2	1	0		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินให้พิจารณาประเมินเป็นระดับคุณภาพ

- 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมเลย
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมบ้างบางครั้ง
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมตลอดเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 อาชีพหลักในจังหวัดสระแก้ว

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวน เวลา 3 ชม.

สาระสำคัญ

อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักที่ชาวสระแก้วยึดดำรงชีพมาโดยตลอดซึ่งได้แก่ ทำนา ทำไร่ ทำประมงน้ำจืด การทำอุตสาหกรรมและเลี้ยงสัตว์ ทำปศุสัตว์ และมีอาชีพทาง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเช่น โรงสีข้าว โรงงานแปรรูปมันสำปะหลังเป็นมันเส้น เป็นต้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหลักในจังหวัดสระแก้วได้
2. บอกถึงอาชีพหลักของคนในจังหวัดสระแก้วได้
3. มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. มีความตระหนักและเห็นความสำคัญต่ออาชีพหลักที่มีในจังหวัดสระแก้ว

สาระการเรียนรู้

การประกอบอาชีพในจังหวัดสระแก้ว

- การทำนา
- การทำไร่
- การประมงน้ำจืด
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำอุตสาหกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (เน้นวิธีการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ คือ บุคคลในท้องถิ่น)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัดสระแก้ว เพื่อเข้าสู่บทเรียน อาชีพหลักในท้องถิ่น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่องอาชีพหลักในจังหวัดสระแก้วโดยการสัมภาษณ์
จากคนใน จังหวัดสระแก้วและศึกษาจากใบความรู้ เรื่อง อาชีพหลักในจังหวัดสระแก้ว

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปอาชีพและความสำคัญของอาชีพหลักในจังหวัด
สระแก้ว

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ เรื่อง อาชีพหลักในจังหวัดสระแก้ว
2. แบบสัมภาษณ์อาชีพหลักในจังหวัดสระแก้ว
3. วิทยากรท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจชิ้นงาน / ผลงาน
2. สังเกตทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียน เช่น ความสนใจ ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ

ใบความรู้เรื่อง อาชีพหลักในจังหวัดสระแก้ว

เกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สำคัญของจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ การทำไร่ทำนา ปลูกไม้ผล พืชผักสวนครัว พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง หน่อไม้ไผ่ตรง ข้าวโพด ปอ อ้อย ฝ้าย งา และแคนตาลูป ไม้ผลที่สำคัญได้แก่ มะม่วง มะขาม ขนุน ทูเรียน กระท้อน และ พืชที่ใช้ลำต้นที่สำคัญ ได้แก่ สะเดา ยูคาลิปตัส และยังมีการทำปศุสัตว์ เช่น เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เลี้ยงโคนม โคเนื้อ เป็นต้น

การทำนาในจังหวัดสระแก้วนั้นเกษตรกรเกือบทั้งหมดจะปลูกข้าวนาปี ข้าวนาปรังมี การปลูกน้อยมาก เนื่องจากแหล่งน้ำมีจำกัดประกอบกับสภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย พันธุ์ข้าวที่ เกษตรกรนำมาปลูก คือ ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ชัยนาท สุพรรณบุรี เหลืองประทิว

การทำไร่ในจังหวัดสระแก้วก็มีทั้งการทำไร่ข้าวโพด ไร่มันสำปะหลัง ไร่อ้อย และไร่ ถั่วเหลืองซึ่งไร่ข้าวโพดนี้จะปลูกมากที่อำเภอคลองหาด เขาคกรจ้ วังน้ำเย็น กิ่งอำเภอวังสมบูรณ์ และอำเภอเมืองสระแก้ว ไร่มันสำปะหลังจะปลูกมากที่อำเภอวังน้ำเย็น กิ่งอำเภอวังสมบูรณ์ วัฒนานคร คลองหาด และอำเภอเมืองสระแก้ว ไร่อ้อยจะปลูกมากที่อำเภอคลองหาด วัฒนานคร กิ่งอำเภ อวังสมบูรณ์และอำเภอรัญประเทศ ไร่ถั่วเหลืองจะปลูกมากที่อำเภอคลองหาด เขาคกรจ้

โคเนื้อซึ่งมีการเลี้ยงมากที่สุดถึง 54,939 ตัวโดยแทบจะมีการเลี้ยงในทุก ๆ อำเภอ แต่ อำเภอที่มีการเลี้ยงมากที่สุดคือ อำเภอรัญประเทศ

โคนมก็มีการเลี้ยงกันมากที่สุดที่อำเภอวังน้ำเย็นและกิ่งอำเภอวังสมบูรณ์ เนื่องจากมี สหกรณ์โคนมที่คอยรับน้ำนมไปแปรรูป ซึ่งถือได้ว่าเป็นอาชีพที่กำลังได้รับความสนใจและสร้าง รายได้ให้แก่คนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

ส่วนการทำประมงน้ำจืดนั้นมีเพียงรายเล็ก ๆ เท่านั้น เพราะสภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวย มี ลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ ดินเก็บน้ำไม่ดี และแหล่งน้ำธรรมชาติมีไม่มากนัก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการ เลี้ยงปลา ซึ่งลักษณะการเลี้ยงส่วนใหญ่จะเลี้ยงในบ่อดิน มีเลี้ยงในกระชังตามอ่างเก็บน้ำที่มีขนาด ใหญ่ ๆ เช่น อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก อ่างเก็บน้ำทับประดู่ ซึ่งปลาที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลา ตะเพียน ปลาดุกอูย ปลาช่อนเทศ และปลาตะเพียน เป็นต้น

อาชีพทั้งหลายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นอาชีพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเป็นอยู่ของ ประชาชน ทำให้ประชาชนสร้างรายได้ได้พอเพียง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น และนอกจาก อาชีพทางด้านการเกษตรแล้ว อุตสาหกรรมก็เริ่มเข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของชาวจังหวัด สระแก้วมากขึ้น อุตสาหกรรมที่พบส่วนใหญ่ในจังหวัดสระแก้วนั้นส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวเนื่องกับการเกษตร เช่น โรงสี โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง เป็นต้น

แม้อาชีพเกษตรกรรมจะเป็นอาชีพสำคัญของชาวจังหวัดสระแก้ว ทว่าความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมก็ค่อย ๆ ขยายตัวเข้ามาอย่างต่อเนื่องเช่นกัน อันเนื่องมาจากการเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางทางการค้าระหว่างไทยกับกัมพูชา ด้วยทำเลที่ตั้งของจังหวัดที่ได้เปรียบในหลาย ๆ ด้านทำให้สระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนที่มีศักยภาพในการค้าขายและส่งออกดี จังหวัดหนึ่งของประเทศ